

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság
í t é l e t e

Az ügy száma: Kfv.V.35.043/2019/6. szám

A tanács tagjai: Dr. Lomnici Zoltán a tanács elnöke

Dr. Kurucz Krisztina előadó bíró

Dr. Stefancsik Márta bíró

A felperes: felperes neve

A felperes képviselője: dr. Nemes Árpád ügyvéd

Az alperes: Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatóság

Az alperes képviselője: dr. Forró Gabriella jogtanácsos

A per tárgya: jövedéki ügyben hozott közigazgatási határozat bíróság általi felülvizsgálata

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

Az elsőfokú bíróság határozatának száma: Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2018. szeptember 21. napján kelt 5.K.32.396/2017/20 számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 5.K.32.396/2017/20. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 75.000 (azaz hetvenötezer) forint felülvizsgálati perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak felhívásra 311.400 (azaz háromszáztizenegyezer-négyszáz) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A Nemzeti Adó- és Vámhivatal Bűnügyi Igazgatóság Vizsgálati Osztálya az iratok megküldésével egyidejűleg arról értesítette a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Adó- és Vámigazgatóságát (a továbbiakban: elsőfokú hatóság), hogy a felperes 6/8-ad arányú tulajdonában lévő ingatlan hátsó udvarán a bal oldali garázsban magyar adójegy és közösség adóügyi jelzés nélküli jövedéki termékek (cigaretták) kerültek elő. A hatóság tagjait Kovács Zsolt, a felperes barátja (a továbbiakban: magánszemély) engedte be az ingatlanba és a garázsba, aki az eljárás során akként nyilatkozott, hogy a cigarettát ő szerezte be, ahhoz a pénzt a felperes élettársa adta.
- [2] A lefolytatott ellenőrzés eredményeként az elsőfokú hatóság a 2017. február 13. napján kelt határozatával a lefoglalt 2500 csomag adózás alól elvont jövedéki termék egyetemleges birtoklásáért a felperest 3.113.750 Ft jövedéki bírság megfizetésére kötelezte.
- [3] A fellebbezés folytán eljáró alperes a 2017. május 22. napján kelt határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta.
- [4] Döntését a jövedéki adóról és jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló 2003. évi CXCVII. törvény (a továbbiakban: Jöt.) 4.§ a) pont, 114.§ (1) bekezdés a), b) pontok, (2) bekezdés b) pont, 116/B.§ (1)-(2) bekezdések, a Polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 5:1.§ (1) - (2) bekezdések rendelkezései alapján hozta meg.
- [5] Indokolása szerint a lefoglalt jövedéki termékek kizárólag a felperes tulajdonában lévő ingatlanból kerültek elő, továbbá a magánszemély birtokosi jogcímét nem lehetett bizonyítani, mert nem került bemutatásra olyan bérleti vagy más szerződés, amely hitelt érdemlően és aggálytalanul igazolná, hogy a garázs felperes hatalmából, rendelkezése alól kikerült, az ingatlan más személy használatában lenne, továbbá, hogy a garázshoz felperesnek nincs kulcsa. Ebből az következik, hogy a garázssal nem csak az ingatlanban tartózkodó és kulccsal rendelkező magánszemély, hanem a felperes, mint tulajdonos is rendelkezett, a dohánygyártmányoknak a felperes, illetve az azok tulajdonlását elismerő magánszemély is a birtokosa.

A kereseti kérelem

- [6] A felperes keresetében az alperes határozatának elsődlegesen a megváltoztatását és a jövedéki bírság törlését, másodlagosan - az elsőfokú határozatra is kiterjedően - a hatályon kívül helyezését és az elsőfokú hatóság új eljárásra kötelezését kérte.
- [7] Álláspontja szerint a hatóság határozata sérti az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art.) 97.§ (4)-(6) bekezdések és a Ptk. 5:1.§ (1) bekezdésének rendelkezéseit, a tényállás nem került teljes körűen feltárára, az alperes megállapításai nem tényyszerűek, részben iratellenesek és esetenként egymásnak ellentmondóak. Egyértelműen megállapítható, hogy a garázst nem használta, és önmagában az a tény, hogy a magánszeméllyel nem kötött az

ingatlan használatára bérleti vagy más szerződést, nem jelenti azt, hogy a magánszemélynek ne lett volna a garázs használatára irányuló jogcíme.

- [8] Hivatkozott továbbá arra is, hogy a határozatban foglaltakkal ellentétben a garázs nem volt a birtokában, a tulajdonjog automatikusan nem jelent birtoklást is, jelen esetben a kettő elvált egymástól.

Az elsőfokú határozat

- [9] Az elsőfokú bíróság jogerős ítéletével a keresetet elutasította.
- [10] Indokolása szerint azt a jogkérdést kellett megvizsgálnia, hogy a hatóság a döntéshozatalhoz szükséges tényállást felderítette-e, a releváns tények helyes értékelésével és helytállóan jutott-e arra a következtetésre, hogy felperes birtokosnak tekinthető, ezért egyetemlegesen kötelezhető a jövedéki bírság megfizetésére.
- [11] Részletesen értékelte az összes bizonyítékot, köztük a felperes és a magánszemély nyilatkozatait, az ingatlan társtulajdonosának vallomását, továbbá indokát adta annak, hogy miért mellőzte a felperes által tanúként megjelölt személyek meghallgatását.
- [12] Megállapította, hogy az alperes a fellelhető bizonyítékokat figyelembe vette, a releváns tényeket és körülményeket megfelelően, az irányadó anyagi jogszabályok helyes értelmezésével értékelte. A tényállást nem kizárólag a magánszemély vallomására alapította, hanem felperes nyilatkozatait is megvizsgálta, azonban azok az ellentmondásosságuk miatt javára szolgáló bizonyítékként nem értékelhetőek. A felperes az ingatlannak a tulajdonosa és a birtokosa is, ténylegesen birtokolta az adózás alól elvont jövedéki terméket, ezért a jövedéki bírság kiszabásának jogalapja egyértelműen fennállt.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [13] A felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a jogszabályoknak megfelelő új határozat meghozatalát, illetve az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását kérte.
- [14] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a Jöt. 114.§ (1) bekezdés b) pont, a Ptk. 5:1.§ (1) bekezdés, 5:2. § rendelkezései téves értelmezésével hozta meg határozatát. Véleménye szerint a jogalkotó célja az objektív felelősség megfogalmazásával nem az volt, hogy az ismert, szubjektíve is felelős birtokossal együttes birtokosként kezeljék az ingatlan tulajdonosát, aki a helyiséget ténylegesen nem birtokolta, és az áruról semmit sem tudott. Részletezte a bizonyítékok

értékelését és előadta, hogy élettársa ellen az ügyészség az eljárást megszüntette.

- [15] Az alperes érdemi ellenkérelmében az ítélet hatályában fenntartását kérte.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [16] A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

- [17] A Kúria a jogerős határozatot a felülvizsgálati kérelem tartalma alapján és keretei között vizsgálhatja felül [Pp. 272.§ (1) bekezdés, 275.§ (2) bekezdés]. Az alperes rendkívüli jogorvoslati kérelmet nem terjesztett elő, ezért az elsőfokú ítélet felülvizsgálatának kereteit a felperes felülvizsgálati kérelmében foglaltak határozták meg.

- [18] Az adóhatóság döntése alapjául szolgáló Jöt. 114.§ (1) bekezdés b) pontja alapján a természetes személy, amennyiben olyan jövedéki terméket birtokol, amelyet nem adóraktárban állítottak elő vagy amelyet - import jövedéki termék esetén - nem vámkezelték, a jövedéki termék mennyisége után jövedéki bírságot fizet. A (2) bekezdés szerint az (1) bekezdés alá tartozónak kell tekinteni: b) pont: azt a jövedéki terméket, amelynek adózott voltát birtokosa számlával, egyszerűsített számlával, vámokmánnyal, illetve más, hitelt érdemlő módon nem tudja bizonyítani, c) pont: az e törvény szerint adójeggyel ellátandó, de adójegy nélküli dohánygyártmányt. A (4) bekezdés értelmében a gazdálkodó szervezet - a jövedéki termékkel gazdasági tevékenységet nem folytató egyéni vállalkozó kivételével -, amennyiben az (1) bekezdés a) és b) pontjában meghatározott tevékenységet folytat, a (3) bekezdés szerinti bírság alap kétszeresének, kereskedelmi mennyiség esetében ötszörösének megfelelő mértékű jövedéki bírság fizetésére köteles.

- [19] A jogalkotó a Jöt. személyi hatályát egyértelműen meghatározta a 4.§ a) pontjában akként, hogy e törvény rendelkezéseit a jövedéki terméket raktározó, tároló, illetve egyéb módon birtokoló jogi személyre, jogi személyiség nélküli egyéb szervezetre és természetes személyre kell alkalmazni.

- [20] E rendelkezések, továbbá a Jöt. 1.§ (4) bekezdése, 3.§ (2) bekezdés g) pontja alapján az alperes és az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy az **adózás alól elvont dohánygyártmány birtoklásának jogkövetkezménye jövedéki bírság kiszabása és megfizetése.**

- [21] Az elsőfokú bíróságnak abban a kérdésben kellett állást foglalnia, az adóhatóság jogszerűen jutott-e arra a következtetésre, hogy a felperes birtokosnak tekinthető, és emiatt helye van a jövedéki bírság egyetemleges megfizetésére kötelezésének. A rendelkezésre álló iratok és a lefolytatott bizonyítási eljárás alapján megállapította, hogy felperes nem tudta sikerrel bizonyítani a birtoklás jogának átengedését, ezért felperes a garázs - és az abban fellelt dohánygyártmány

- birtokosa. A jövedéki bírságot kiszabó adóhatósági határozat tehát jogszerű, a bírság kiszabásának jogalapja fennállt.
- [22] Az adóhatóság által okiratokkal igazolt és a felek által nem vitatott tény, hogy felperes tulajdonosa annak az ingatlannak, amelyben a jövedéki termékeket megtalálták. A tulajdonjog részjogosítványa a birtoklás joga, a Jöt. azonban nem határozza meg a birtokos fogalmát, ezért szükséges a Ptk. irányadó rendelkezéseinek a vizsgálata.
- [23] A Ptk. 5:1.§ (1) bekezdése szerint birtokos az, aki a dolgot sajátjaként vagy a dolog időleges birtokára jogosító jogviszony alapján hatalmában tartja. Az 5:2.§-a értelmében a dolog birtokát megszerzi, akinek a dolog tényleges hatalmába jut. A felperes állította, hogy azért nem volt birtokosa a garázsnak és az abban fellelt magyar adójegy nélküli cigarettáknak, mert az ingatlan megvásárlását követően a garázst ténylegesen nem vette és tartotta birtokában, azt soha nem használta, annak kulcsait már az adásvételi szerződést követően átadta a magánszemélynek.
- [24] A felek közötti vita tehát abban állt, hogy a felperes a garázs birtokát bizonyítottan továbbadta-e a magánszemélynek, mely kérdés eldöntése szükséges a jogkövetkezmény alkalmazhatóságának a megállapításához. A felperes tulajdonjoga és az ingatlan birtokátruházása okirattal igazolt, ezért a jogkövetkezmény alóli mentesüléshez felperesnek kell rendelkeznie mindazokkal a bizonyítékokkal, melyek alátámasztják az ingatlan birtokának átengedését.
- [25] A Kúria hangsúlyozza, hogy a jövedéki adótörvényben rögzített felelősségi szabályok objektívek, melynek célja a törvény betartása és betarttatása. A Legfelsőbb Bíróság és a Kúria számos döntésben rendelkezett már e kérdésről. A birtokos személyét elsősorban a tényleges helyzet határozza meg. A jövedéki törvény rendelkezései nem teszik lehetővé a szándékos, illetve a gondatlan alakzat, a vétkesség vizsgálatát. A felelősség a jövedéki törvény rendszerében objektív (Kfv.I.35.113/2007/5). A birtokos személyét jövedéki ügyekben elsősorban a tényleges helyzet határozza meg, és nem az, hogy a tudata átfogta-e a birtokosi minőséget, vagy sem (Kfv.I.35.273/2005/9.). A Jöt. objektív felelősségi rendszerének a lényege a jövedéki törvénysértés megfelelő szankcionálása, ezért nem biztosít a jogalkotó a tudati elemek vizsgálatán alapuló kimentési lehetőséget (Kfv.III.35.251/2015/7.).
- [26] A perrel érintett közigazgatási eljárásban az adóhatóság a garázs birtokának más részére történő továbbadására vonatkozó felperesi állítás bizonyítottságát vizsgálta. A felperes kötelezettsége annak igazolása, hogy tulajdonjoga ellenére nem volt a garázs birtokosa, mely állítását azonban a hatóság által lefolytatott bizonyítási eljárás során nem tudta alátámasztani.

- [27] Az elsőfokú bíróság a Pp. általános és a közigazgatási eljárásra vonatkozó speciális rendelkezéseinek alkalmazásával vizsgálja felül a határozatok jogszerűségét. A Pp. 164.§ (1) bekezdése értelmében felperesnek kell állításait bizonyítania, ezért a per folyamán is lehetősége volt birtokosi minősége megszűnésének bizonyítására, a birtok átengedésének, továbbadásának tényét igazoló bizonyítékainak előtárására.
- [28] A Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a Pp. 275.§ (1) bekezdése értelmében a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján dönt, a felülvizsgálati eljárásban további bizonyítás felvételének, a bizonyítékok felülmérlegelésének nincs helye. Az elsőfokú bíróság jogszabálysértését a megállapított tényállás iratellenessége, a bizonyítékok kirívóan okszerűtlen vagy a logika szabályaival ellentétes mérlegelése alapozhatja meg, azonban ilyen jogsértést a Kúria a felülvizsgálati kérelem alapján nem állapított meg.
- [29] A Kúria rögzíti, hogy a Pp. 206.§-ának megfelelően az elsőfokú bíróság a közigazgatási eljárás teljes iratanyagát megvizsgálta, a lefolytatott bizonyítási eljárást követően a tényállást a felek előadásai és a bizonyítékok egybevetése alapján tárta fel. A felek perbeli nyilatkozatait, beadványait a maguk összességében értékelte, és azokat meggyőződése szerint bírálta el. Részletesen megindokolta, hogy miért mellőzi felperes bizonyítási indítványait, megjelölte az alkalmazott jogszabályokat és megállapította, hogy a felperes keresete nem alapos, mert a tulajdonában lévő ingatlanak a birtokából való kikerülését, az ingatlan birtokának más személy részére történt átengedését nem bizonyította.
- [30] Az ítélet jogi indokolása logikus és okszerű, valamint tartalmazza a kialakult bírósági joggyakorlatot is, teljes körűen megfelel Pp. 221.§ (1) bekezdésében foglaltaknak.
- [31] Mindezek folytán a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275.§ (3) bekezdése szerint hatályában fenntartotta.

A döntés elvi tartalma

- [32] *Jövedéki adóügyben nem az adóhatóságot, hanem az adózót terheli annak a bizonyítása, hogy a tulajdonjoga ellenére a birtokosi minősége megszűnt.*

Záró rész

- [33] A Kúria a pervesztes felperest a Pp. 270.§ (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperest a felülvizsgálati költségének a megfizetésére.
- [34] A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt felülvizsgálati illeték viseléséről a Kúria az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 50.§-ának (1) bekezdése, a

költségmentesség alkalmazásáról szóló 6/1986./VI.26./ IM
rendelet 13.§-ának (2) bekezdése alapján rendelkezett.
[35] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274.§ (1) bekezdése
alapján tárgyaláson bírálta el.

, 2020. január 16.

. Lomnici Zoltán sk. a tanács elnöke, Dr. Kurucz Krisztina sk.
előadó bíró, Dr. Stefanicsik Márta sk.bíró